

KARTA CHARAKTERYSTYKI PREPARATU NIEBEZPIECZNEGO

Identyfikacja przedsiębiorstwa

Siedziba: Zakłady Chemiczne „ANSER” Sp. z o.o.
ul. J. Conrada 7, 01-922 Warszawa
tel.: (022) 663 70 73, faks: (022) 669 01 22

Zakład produkcyjny: Wiskitki, ul. Chemików 1
Dział technologiczny: ul. Chemików 1, 96-315 Wiskitki
tel.: (046) 856 73 40 do 49 wew. 208, faks: (046) 856 73 50

Telefon alarmowy: (046) 856 73 40 do 49 wew. 219 lub 998 (Straż Pożarna)

Data opracowania karty: 18.09.2000
Data nowelizacji: 17.05.2007

1. Identyfikacja preparatu chemicznego.

Nazwa substancji chemicznej: Rozpuszczalnik TERPOL

Przeznaczenie: Do farb i lakierów olejnych i ftalowych.

2. Skład i informacja o składnikach.

Lp.	Nazwa	Zawartość	Nr CAS	Nr WE	Nr indeksowy	Klasyfikacja
1.	Terpentyna	5%	8006-64-2	232-350-7	650-002-00-6	R10; Xn: R20/21/22, R65; Xi: 36/38, R43; N: R51/53
2.	Benzyna (ropa naftowa) surowa benzyna ciężka, o dużej zawartości węglowodorów aromatycznych; Niskowrząca frakcja benzynowa.	95%	101631-20-3	309-945-6	649-273-00-3	R10; Xn: R65 (z wzgl. Nota P)

3. Identyfikacja zagrożeń.

Produkt został zaklasyfikowany jako niebezpieczny w myśl obowiązujących przepisów.

Klasyfikacja: R10; Xi: R43; Xn: R65; R52/53.

Zagrożenie fizykochemiczne

Łatwopalna ciecz. Pary tworzą mieszaniny wybuchowe z powietrzem. Pary są cięższe od powietrza, gromadzą się przy powierzchni ziemi i w dolnych partiach pomieszczeń. Zapłon jest możliwy od otwartego płomienia, iskry lub gorącej powierzchni.

Zagrożenie dla zdrowia

Produkt szkodliwy. Działa szkodliwie; może powodować uszkodzenie płuc w przypadku połknięcia. Może powodować uczulenie w kontakcie ze skórą.

Objawy i skutki negatywnego działania produktu – patrz pkt 11.

Zagrożenie dla środowiska

Produkt jest klasyfikowany jako niebezpieczny dla środowiska: działa szkodliwie na organizmy wodne; może powodować długo utrzymujące się niekorzystne zmiany w środowisku wodnym.

4. Pierwsza pomoc.

Wskazówki ogólne

W przypadku wystąpienia objawów zatrucia wezwać lekarza lub odwieźć poszkodowanego do szpitala. Nie stosować żadnych odtrutek ani środków zobojętniających, które nie są zalecane w poniższej karcie lub przez lekarza. Osobie nieprzytomnej nie podawać niczego doustnie. Przedstawić personelowi medycznemu, o ile to możliwe, etykietę lub kartę charakterystyki.

Zanieczyszczenie oczu

Usunąć szkła kontaktowe. Nie stosować środków zobojętniających. Przemywać oczy dużą ilością chłodnej wody około 15 minut. Unikać silnego strumienia wody wobec ryzyka uszkodzenia rogówki. W przypadku utrzymujących się objawów podrażnienia skonsultować się z lekarzem okulistą.

Zanieczyszczenie skóry

Zdjąć zanieczyszczoną odzież. Skażoną skórę zmyć dużą ilością letniej wody (z mydłem, jeżeli nie ma zmian). W razie utrzymującego się podrażnienia skóry wskazana jest konsultacja dermatologa.

Wdychanie

Opuścić (lub wyprowadzić poszkodowanego) z miejsca narażenia. Zapewnić ciepło, spokój i dopływ świeżego powietrza. Po zatrzymaniu oddychania stosować sztuczne oddychania. Zapewnić pomoc medyczną.

Połknięcie

Nie wywoływać wymiotów. Natychmiast po połknięciu podać poszkodowanemu 200 ml płynnej parafiny. Nie podawać niczego innego do picia. **W każdym przypadku zapewnić poszkodowanemu pomoc lekarską.**

5. Postępowanie w przypadku pożaru.

Zalecenia ogólne

Zawiadomić otoczenie o awarii. Usunąć z obszaru zagrożenia wszystkie osoby nie biorące udziału w likwidowaniu awarii. W razie potrzeby zarządzić ewakuację. Wezwać Straż Pożarną i Policję Państwową.

Zagrożenia pożarowe

Produkt jest łatwopalny i tworzy z powietrzem mieszaniny wybuchowe. Pary zalegają przy powierzchni gruntu. Zamknięte opakowania/zbiorniki narażone na działanie ognia lub wysokiej temperatury mogą wybuchnąć w wyniku wzrostu ciśnienia wewnątrz.

Środki gaśnicze: proszki gaśnicze, dwutlenek węgla, piany gaśnicze, woda – prądy rozproszone.

Niewłaściwe środki gaśnicze: zwarte strumienie wody.

Mały pożar: gasić gaśnicą proszkową lub śniegową (dwutlenek węgla).

Duży pożar: palące się zbiorniki lub rozlewiska gasić pianą, proszkami lub prądami wodnymi rozproszonymi; nie stosować zwartych strumieni wody na powierzchnię cieczy. Zbiorniki narażone na działanie ognia lub wysokiej temperatury chłodzić wodą z bezpiecznej odległości; jeżeli to możliwe, usunąć je z obszaru zagrożenia (groźba wybuchu).

Szczególne zagrożenia

Produkt spala się wydzielając tlenki węgla (tlenek węgla jest gazem toksycznym).

Specjalne wyposażenie ochronne

Odzież ochronna i aparat izolujący drogi oddechowe.

6. Postępowanie w przypadku niezamierzonego uwolnienia do środowiska.

Zalecenia ogólne

Zawiadomić otoczenie o awarii. Usunąć z obszaru zagrożenia wszystkie osoby nie biorące udziału w likwidowaniu awarii, w razie potrzeby zarządzić ewakuację. Ogłosić zakaz palenia, używania otwartego ognia i narzędzi iskrzących. W przypadku dużych awarii wezwać ekipy ratownicze, Straż Pożarną i Policję Państwową.

Indywidualne środki ostrożności

Unikać kontaktu ze skórą i oczami. Nie wdychać par. W razie potrzeby stosować środki ochrony indywidualnej – patrz pkt. 8. Usunąć źródła zapłonu. Nie stosować narzędzi iskrzących.

Środki ostrożności w zakresie ochrony środowiska

Zabezpieczyć studzienki ściekowe. Nie dopuścić do przedostania się produktu do wód powierzchniowych.

Metody oczyszczania

Jeśli to możliwe, zlikwidować wyciek (zamknąć dopływ cieczy, uszczelnić, uszkodzone opakowanie umieścić w szczelnym opakowaniu ochronnym). W razie dużego wycieku miejsce gromadzenia się cieczy obwałować, zebraną ciecz odpompować. Małe ilości rozlanej cieczy przysypać niepalnym materiałem chłonny (piasek, ziemia), zebrać do zamykanego pojemnika, zanieczyszczoną powierzchnię spłukać wodą. Odpad usuwać zgodnie z obowiązującymi przepisami (patrz pkt 13).

7. Obchodzenie się z preparatem i jego magazynowanie.

Obchodzenie się z substancją: podczas stosowania nie jeść, nie pić, unikać kontaktu z cieczą i wdychania par. W przerwach w pracy myć ręce. Nie używać zanieczyszczonej produktem odzieży. Przestrzegać zasad higieny osobistej. Pracować w dobrze wentylowanych pomieszczeniach. W razie potrzeby stosować środki ochrony indywidualnej (jak podano w punkcie 8). Wyeliminować źródła zapłonu, stosować narzędzia nieiskrzące. Unikać tworzenia aerozoli i stężeń wybuchowych w powietrzu.

Magazynowanie: przechowywać w oryginalnych, właściwie oznakowanych, szczelnie zamkniętych opakowaniach w magazynie przystosowanym do przechowywania substancji łatwopalnych: wyposażonym w wentylację mechaniczną i instalację elektryczną w wykonaniu przeciwwybuchowym, odpowiedni sprzęt gaśniczy, z podłogą z wykładziną elektroprzewodzącą.

W warunkach domowych produkt przechowywać w oryginalnych, szczelnie zamkniętych pojemnikach, w chłodnych, przewiewnych i ocienionych miejscach, z dala od źródeł ciepła i źródeł zapłonu, poza zasięgiem dzieci. Nie przechowywać razem z żywnością i napojami.

8. Kontrola narażenia i środki ochrony indywidualnej.

Wymagania ogólne.

Zalecana sprawna wentylacja (ogólna, miejscowa) miejsca pracy, tj. taka, aby nie dopuścić do przekroczenia stężeń granicznych czynników niebezpiecznych powyżej ustalonych wartości dopuszczalnych. Zaleca się stosowanie wyciągów miejscowych, ponieważ umożliwiają kontrolę emisji par u źródła i zapobiegają ich rozprzestrzenianiu się na stanowiska pracy znajdujące się w zasięgu. Instalacje wentylacyjne muszą odpowiadać warunkom ustalonym ze względu na niebezpieczeństwo pożaru lub wybuchu. W przypadku niewystarczającej wentylacji stosować środki ochrony dróg oddechowych posiadające odpowiednie atesty.

Najwyższe dopuszczalne stężenia

Nie ma danych dotyczących produktu. Poniżej podano dane dla składników niebezpiecznych:

Benzyna do lakierów

NDS	300 mg/m ³
NDSch	900 mg/m ³
NDSP	-

Terpentyna

NDS	300 mg/m ³
NDSch	840 mg/m ³
NDSP	-

Zalecane metody monitoringu

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 20 kwietnia 2005 r. w sprawie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia (Dz. U. nr 73, poz. 645).

PN-75/Z-04059 Ochrona czystości powietrza. Oznaczanie par terpentyny na stanowiskach pracy. NIOSH Manual of Analytical Methods. Turpentine. (Terpentyna). Method 1559 4th Edition. National Institute for Occupational Safety and Health. Division of Physical Sciences and Engineering. Cincinnati, Ohio 1994.

PN-81/Z-04134/03- Ochrona czystości powietrza. Badanie zawartości ropy naftowej i jej składników. Oznaczanie par benzyny C do lakierów na stanowiskach pracy metodą chromatografii gazowej z wzbogacaniem próbki.

Najwyższe dopuszczalne stężenia w materiale biologicznym

Brak dostępnych danych.

Ochrona indywidualna:

Ochrona dróg oddechowych: maski z pochłaniaczem par organicznych (typ A).

Ochrona rąk: rękawice ochronne odporne na rozpuszczalniki organiczne (np. neoprenowe).

Ochrona oczu: gogle ochronne.

Ochrona skóry: odzież ochronna, powlekana, antyelektrostatyczna.

Uwaga: zgodnie z obowiązującymi przepisami stosowany sprzęt ochrony osobistej musi posiadać odpowiednie certyfikaty. Pracodawca jest zobowiązany zapewnić, aby stosowane środki ochrony indywidualnej oraz odzież i obuwie robocze posiadały właściwości ochronne i użytkowe oraz zapewnić odpowiednie ich pranie, konserwację, naprawę i odkażanie.

9. Właściwości fizykochemiczne.

• Postać:	ciecz
• Barwa:	bezbarwna
• Zapach:	charakterystyczny
• pH	nie dotyczy
• Gęstość:	około 0,76 – 0,81 g / cm ³
• Temperatura wrzenia:	120°C - 230°C
• Temperatura topnienia	brak danych
• Temperatura rozkładu	brak danych
• Temperatura zapłonu:	>26 °C
• Temperatura samozapłonu:	270°C
• Właściwości wybuchowe:	granice wybuchowości 1,0 % - 6,7 % obj.
• Właściwości utleniające	brak danych
• Prężność pary	brak danych
• Gęstość względna	brak danych
• Rozpuszczalność/mieszalność: w wodzie:	nie rozpuszcza się
w rozpuszczalnikach organicznych:	rozpuszcza się w większości rozpuszczalników organicznych

- Współczynnik podziału n-oktanol-woda brak danych

10. Stabilność i reaktywność.

Stabilność

W normalnych warunkach temperatury i ciśnienia produkt jest stabilny i nie reaguje niebezpiecznie z innymi substancjami.

Warunki i materiały, których należy unikać

Wysoka temperatura, źródła zapłonu. Silne utleniacze, mocne kwasy i zasady.

Niebezpieczne produkty rozpadu

Nie występują w normalnych warunkach.

11. Informacje toksykologiczne.

Zagrożenia dla zdrowia

Produkt szkodliwy. Działa szkodliwie; może powodować uszkodzenie płuc w przypadku połknięcia. Może powodować uczulenie w kontakcie ze skórą.

Skutki narażenia u ludzi:

Kontakt ze skórą: możliwe podrażnienie i zaczerwienienie skóry, odtłuszcza skórę.

Kontakt z oczami: podrażnienie, zaczerwienienie oczu.

Wdychanie: bóle i zawroty głowy, nudności, senność, utrata przytomności.

Doustne: nudności, wymioty, biegunka (ryzyko poparzenia okolic krocza) ryzyko zachłystowego zapalenia płuc.

Skutki działania narządowego niezależnie od drogi zatrucia: bóle i zawroty głowy, halucynacje, pobudzenie psychoruchowe, nudności, senność, śpiączka, drgawki, depresja ośrodka oddechowego, zapach benzyny w wydychanym powietrzu, zaburzenia koagulacyjne o typie nadkrzepliwości we krwi, zaburzenia rytmu serca, przejściowe zaburzenia pracy wątroby i nerek.

Dawki i stężenia toksyczne

Brak danych dla omawianego produktu. Poniżej podane dane dla jego składników.

Terpentyna

LD ₅₀ (szczur, doustnie):	5760 mg/kg
LC ₅₀ (szczur, inhalacja):	13700 mg/m ³ (4 h)
LD ₅₀ (królik, szczur, skóra):	brak danych
TCL ₀ (człowiek, inhalacja):	6000 mg/m ³

Benzyna lakowa

LD ₅₀ (doustne, szczur):	13,6 g/kg
LD ₅₀ (skóra, królik):	5 g/kg

Działanie szkodliwe na ludzi przy narażeniu drogą inhalacyjną

160 – 270 ppm – powoduje podrażnienie oczu i gardła w ciągu kilku godzin,

500 – 900 ppm - powoduje podrażnienie oczu i gardła, zawroty głowy, w ciągu godziny,

2000 ppm – śpiączka w ciągu 30 minut,

>2000 ppm – działa toksycznie w ciągu 4 – 10 minut.

Skutki zatrucia przewlekłego

Zaburzenia ze strony ośrodkowego układu nerwowego (ból i zawroty głowy, nudności), podrażnienie, wysuszenie i zapalenie skóry, przewlekłe zapalenie spojówek, stany zapalne górnych dróg oddechowych z bólami gardła, zaburzenia węchu. Uczuleniowe kontaktowe zapalenie skóry.

Specyficzne skutki dla zdrowia człowieka:

Terpentyna zawarta w produkcie działa uczulająco w kontakcie ze skórą.

12. Informacje ekologiczne.

Zagrożenie dla środowiska

Produkt jest klasyfikowany jako niebezpieczny dla środowiska: działa szkodliwie na organizmy wodne; może powodować długo utrzymujące się niekorzystne zmiany w środowisku wodnym.

Ekotoksyczność

Brak danych dla omawianego produktu. Poniżej podane dane dla jego składników.

Benzyna lakowa

Graniczne stężenie toksyczne:

Dla ryb <i>Salmo gairdneri iridous</i>	40 mg/l
Dla planktonu <i>Cammarus pulex</i>	70 mg/l
<i>Epeorus assimilis</i>	80 mg/l
<i>Tubilex tubilex</i>	120 mg/l
<i>Vorticella kampanula</i>	55 mg/l

Stężenie śmiertelna dla ryb *Salmo gairdneri iridous* 100 mg/l

Stężenie powodujące zakłócenie beztlenowych procesów fermentacji osadów ściekowych: 400 mg/l.

Terpentyna: brak danych.

Mobilność: brak danych.

Trwałość i rozkład: brak danych.

Potencjał bioakumulacyjny: brak danych.

13. Postępowanie z odpadami.

Jeżeli to możliwe, to odpady odzyskać. Zgodnie z obowiązującym w Polsce prawem zbieraniem, unieszkodliwianiem, odzyskiem lub recyklingiem odpadów mogą się zajmować zakłady posiadające odpowiednia uprawnienia, i tylko takim zakładom można odpady przekazywać. W razie wątpliwości, sposób postępowania z odpadami uzgodnić z terenową jednostką Inspekcji Ochrony Środowiska.

Usuwanie preparatu: Nie usuwać do kanalizacji. Nie dopuścić do zanieczyszczenia wód powierzchniowych i gruntowych. Nie składować na wysypiskach komunalnych. Rozważyć możliwość wykorzystania.

Zalecany sposób unieszkodliwiania: spalanie.

Kod odpadu: 07 01 04* - Inne rozpuszczalniki organiczne, roztwory z przemysłu i ciecz macierzysta.

Usuwanie opakowań: Opakowania wielokrotnego użytku, po oczyszczeniu, powtórnie wykorzystać. Opakowania z niewykorzystanymi resztkami produktu traktować jako odpady niebezpieczne, nienadające się do usuwania na składowiska odpadów. Opakowania czyste traktować jak zwykłe odpady opakowaniowe.

Kod odpadu: 15 01 10* – Opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone.

lub 15 01 02 - Opakowania z tworzyw sztucznych (dla opakowań czystych).

14. Informacje o transporcie.

Produkt podlega przepisom dotyczącym przewozu towarów niebezpiecznych.

Transport drogowy:

umer rozpoznawczy UN	UN 1263
Klasa/Kod klasyfikacyjny	3/F1
Nazwa materiału	MATERIAŁ POKREWNY DO FARBY
Numer rozpoznawczy zagrożenia	30
Nalepka	nr 3
Grupa pakowania	III

15. Informacje dotyczące uregulowań prawnych.

Oznakowanie na etykiecie: „Ropuszczalnik TERPOL”

Zawiera: Niskowrząca frakcja benzynowa, Terpentyna.

Symbole ostrzegawcze:

Xn

Xn - Produkt szkodliwy.

Określenia zagrożenia (R):

10 - Produkt łatwo palny.

43 - Może powodować uczulenie w kontakcie ze skórą.

65 - Działa szkodliwie; może powodować uszkodzenie płuc w przypadku połknięcia.

52/53 - Działa szkodliwie na organizmy wodne; może powodować długo utrzymujące się niekorzystne zmiany w środowisku wodnym.

Określenia dotyczące prawidłowego postępowania (S):

2 - Chronić przed dziećmi.

24/25 - Unikać zanieczyszczenia skóry i oczu.

37 - Nosić odpowiednie rękawice ochronne.

62 - W razie połknięcia nie wywoływać wymiotów: niezwłocznie zasięgnąć porady lekarza i pokazać opakowanie lub etykietę.

Podstawy prawne:

Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z 29 listopada 2002 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. Nr 217 poz. 1833 z późniejszymi zmianami).

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dn. 20 kwietnia 2005 r. w sprawie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. z 2005 r. nr 73, poz. 645).

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dn. 21 grudnia 2005 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla środków ochrony indywidualnej (Dz. U. z 2005 r. nr 259, poz. 2173).

Ustawa z dn. 11 stycznia 2001 r. o substancjach i preparatach chemicznych. (Dz. U. Nr 11 poz. 84 z późniejszymi zmianami).

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z 3 lipca 2002 w sprawie karty charakterystyki substancji niebezpiecznej i preparatu niebezpiecznego (Dz. U. Nr 140, poz. 1171 z późniejszymi zmianami).

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 września 2003 r. w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji i preparatów chemicznych (Dz. U. Nr 171, poz. 1666 z późniejszymi zmianami).

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dn. 6 października 2003 r. w sprawie oznakowania opakowań substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych (Dz. U. Nr 173 poz. 1679 z późniejszymi zmianami).

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dn. 14 października 2005 r. w sprawie wykazu substancji niebezpiecznych wraz z ich klasyfikacją i oznakowaniem (Dz. U. Nr 201 poz. 1674 z późniejszymi zmianami).

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 30 kwietnia 2004 roku w sprawie substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych, których opakowania zaopatruje się w zamknięcia utrudniające dostęp przez dzieci (Dz. U. 128 poz. 1348).

Ustawa z dn. 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. nr 62, poz. 628 z późniejszymi zmianami).

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dn. 27 września 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. nr 112, poz. 1206).

Ustawa z dn. 11 maja 2001 o opakowaniach i odpadach opakowaniowych (Dz. U. nr 63, poz. 638 z późniejszymi zmianami).

Umowa Europejska dotycząca międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych ADR (obowiązująca od 1.01.2005) (Dz. U. nr 178, poz. 1481)

Ustawa z dn. 28 października 2002 r. o przewozie drogowym towarów niebezpiecznych (Dz. U. nr 199, poz. 1671 z późniejszymi zmianami).

16. Inne informacje.

Powyższe informacje są opracowane w oparciu o bieżący stan wiedzy i doświadczeń, jakkolwiek nie stanowią gwarancji własności produktu ani specyfikacji jakościowej i nie mogą być podstawą do reklamacji. Produkt powinien być transportowany, magazynowany i stosowany zgodnie z obowiązującymi przepisami i dobrą praktyką i higieną pracy. Producent nie ponosi odpowiedzialności za straty wynikające pośrednio lub bezpośrednio ze stosowania powyższej interpretacji przepisów lub instrukcji.

Przedstawione informacje nie mogą mieć zastosowania dla mieszanin produktu z innymi substancjami. Wykorzystanie podanych informacji, jak i stosowanie produktu nie są kontrolowane przez producenta, a zatem obowiązkiem użytkownika jest stworzenie stosownych warunków bezpiecznego obchodzenia się z produktem.

Data opracowania karty: 18.09.2000

Data nowelizacji: 17.05.2007

Zmiany: wszystkie punkty.

Materiały źródłowe:

Karty charakterystyk składników niniejszego preparatu.

Wykaz symboli zagrożenia oraz zwrotów R z punktu 2:

Xn - Produkt szkodliwy.

Xi - Produkt drażniący.

N - Produkt niebezpieczny dla środowiska.

R 10 - Produkt łatwopalny.

R 20/21/22 - Działa szkodliwie przez drogi oddechowe, w kontakcie ze skórą i po połknięciu.

R 36/38 - Działa drażniąco na oczy i skórę.

R 43 - Może powodować uczulenie w kontakcie ze skórą.

R 51/53 - Działa toksycznie na organizmy wodne; może powodować długo utrzymujące się niekorzystne zmiany w środowisku wodnym.

R 65 - Działa szkodliwie; może powodować uszkodzenie płuc w przypadku połknięcia.